

Deklaracija Upravnoga odbora Vijeća za provedbu mira

Politički direktori Upravnoga odbora Vijeća za provedbu mira sastali su se u Sarajevu 30. i 31. listopada 2007. godine. Predsjedatelj i ministri Vijeća ministara, kao i lideri stranaka iz vladajuće koalicije, nazočili su nekim dijelovima sastanka.

Sukladno odluci koja je donesena na sastanku održanome u lipnju, Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponovo je razmotrio situaciju u Bosni i Hercegovini. U BiH je od tada došlo do daljnjeg pogoršanja situacije. Odgovornost leži na političkim liderima iz oba entiteta koji su blokirali progres i pogoršavali političku situaciju agresivnom retorikom. Trenutačna situacija je krajnje zabrinjavajuća za međunarodnu zajednicu. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podvlači da je vrijeme da političari u BiH prestanu s praksom preispitivanja temeljne strukture države i njezinih sastavnih dijelova.

Bosni i Hercegovini su žurno potrebne reforme da bi mogla izgraditi modernu i učinkovitu državu koja može zauzeti svoje mjesto u euroatlantskim institucijama i ispuniti obveze iz Daytonskog mirovnog sporazuma. To se jedino može postići kompromisom.

Međutim, BiH se od lipnja nije približila parafiranju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Neki politički lideri nisu ispoštovali prethodno preuzete obveze glede ispunjavanja uvjeta koje je postavila EU. Ti uvjeti moraju biti ispunjeni kako bi ova zemlja mogla zaključiti Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Lideri u BiH trebaju zauzeti pozitivan pristup utemeljen na punom poštivanju Daytonskog mirovnog sporazuma i dijalogu. Mostarska deklaracija od 28.

listopada može služiti kao polazište za ponovni pozitivni angažman stranaka iz vladajuće koalicije. Sada je potrebno načiniti konkretne korake i demonstrirati kako se radi o ozbiljnim naporima. Ukoliko ti koraci uslijede, BiH bi mogla načiniti pomake prema zaključenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Imajući u vidu nedostatak pomaka u realizaciji ključnih reformi, potrebno je staviti težište na završavanje provedbe Daytonskog mirovnog sporazuma, uključujući i napore u borbi protiv očigledne nefunkcionalnosti državnih institucija. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira u potpunosti podupire ovaj pristup.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira također podupire odluke i predložene mjere Visokog predstavnika, koje su u potpunosti sukladne njegovome mandatu i Ustavu BiH. Jedina svrha ovih mjera jeste omogućavanje lakšega odlučivanja u Vijeću ministara i Parlamentu, a one su potrebne za ubrzavanje reformskog procesa. Neki politički lideri su pretjerano reagirali na ove mjere kako bi stvorili političku krizu. Oni su također osporili legitimitet i ovlasti Visokog predstavnika i Vijeća za provedbu mira. Upravni odbor Vijeća posebno poziva lidere RS da ispunjavaju svoje obaveze¹.

Vijeće za provedbu mira pozdravlja inicijativu Visokog predstavnika da se sačini obrazloženje kojim će biti pojašnjeno da se donesenim mjerama zadržava ustavna zaštita konstitutivnih naroda i entitetâ. Mi pozivamo pravne stručnjake RS da se konstruktivno uključe u rad pravnih stručnjaka OHR-a glede ovog obrazloženja.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira podsjeća sve potpisnike i strane na njihovu obvezu u skladu s Aneksom 10 Daytonskog mirovnog sporazuma da u potpunosti surađuju s Visokim predstavnikom i njegovim osobljem. Odluke Visokog predstavnika moraju se u potpunosti poštovati i bez odlaganja provesti.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ponavlja da neće ostati pasivno u slučaju provokativnih izjava ili poteza. Svi politički lideri ili institucije iz BiH koji osporavaju Visokog predstavnika i Upravni odbor Vijeća za provedbu mira bit će predmetom odgovarajućih mjera. Upravni odbor naglašava da međunarodna zajednica zadržava sve potrebne instrumente za suzbijanje destruktivnih tendencija i da neće dopustiti pokušaje podrivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, kako u zemlji tako i izvan nje.

Upravni odbor naglašava da je BiH priznata suverena država čiji je teritorijalni integritet zajamčen Daytonskim mirovnim sporazumom. Upravni odbor podsjeća da je Ustavom Bosne i Hercegovine utvrđeno da se Bosna i Hercegovina sastoji od dva entiteta i da su Bošnjaci, Hrvati i Srbi konstitutivni narodi. Upravni odbor Vijeća za provedbu mira ostaje opredijeljen za principe na kojima se temelji Opći okvirni sporazum za mir te konstatira da mjere Visokog predstavnika ni na koji način ne mijenjaju ove principe.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira također još jednom izražava zabrinutost zbog najava da bi se određene reforme mogle jednostrano poništiti entitetskim odlukama o povlačenju nadležnosti koje su već ranije prenesene na državu. Entitet se ne može jednostrano povući iz reforme o kojoj je već postignut sporazum. Jačanje državnih institucija mora biti nastavljeno.

U tom kontekstu, Upravni odbor izražava žaljenje zbog nepostizanja napretka u prenošenju sve imovine potrebne za obrambene svrhe s entiteta na državu, sukladno Zakonu o obrani. Upravni odbor naglašava da je žurno potrebno riješiti ovo pitanje i traži od Visokog predstavnika da s uključenim stranama radi na njemu te poduzme odgovarajuće mjere kako bi ovo pitanje bilo riješeno do kraja godine.

Upravni odbor također izražava žaljenje zbog činjenice da državna i entitetska tijela nisu postigla sporazum o podjeli vlasništva nad državnom imovinom i njezinim korištenjem,

usprkos činjenici da su u lipnju ove godine politički direktori izrazili snažan apel u tom smislu. Odbor podsjeća tri premijera na žurnu potrebu da se između vladâ postigne sporazum o ovome pitanju i traži od Visokog predstavnika da poduzme sve odgovarajuće mjere kako bi ovo pitanje bilo riješeno.

Upravni odbor poziva Srbiju, jednu od potpisnica Daytonâ, kao i tijela vlasti u Bosni i Hercegovini, a osobito one u Republici Srpskoj, da poštuju obvezu iz međunarodnog prava da u potpunosti surađuju s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), tako što će igrati aktivnu ulogu u uhićenju svih preostalih optuženika, uključujući Radovana Karadžića i Ratka Mladića, bez daljnjih odlaganja, raditi na razbijanju mreža potpore bjeguncima, te osigurati da isti budu izručeni u MKSJ.

U svezi s tim, Upravni odbor pozdravlja korake koje je poduzeo Visoki predstavnik na jačanju sposobnosti bh. tijela da vode istragu i kazneno gone osumnjičene za ratne zločine.

Upravni odbor Vijeća za provedbu mira razmotrit će situaciju na svom sljedećem sastanku, koji će biti održan u Bruxellesu 26. i 27. veljače 2008. godine.

1 Ruska Federacija izražava svoje izdvojeno mišljenje u pogledu mjera visokog predstavnika.

Ruska Federacija izražava najdublju zabrinutost zbog posljedica koje ostavljaju mjere Visokog predstavnika, kojima se mijenjaju postupci u odlučivanju u Vijeću ministara i Parlamentarnoj skupštini BiH.

Uzimajući u obzir da lideri u BiH nisu uspjeli postići dogovor oko ovih mjera, Ruska Federacija smatra da bi bilo produktivnije da su mjere donesene u stabilnijem okruženju.

Iznimno je važno da se učinkovitost institucija BiH ne unaprjeđuje u atmosferi rastućih napetosti nego u stabilnijem kontekstu.